

Ontwerpvoorbeeld

Rotonde met fietspaden en voorrang voor fietsers
Enschede, Knalhutteweg
1991

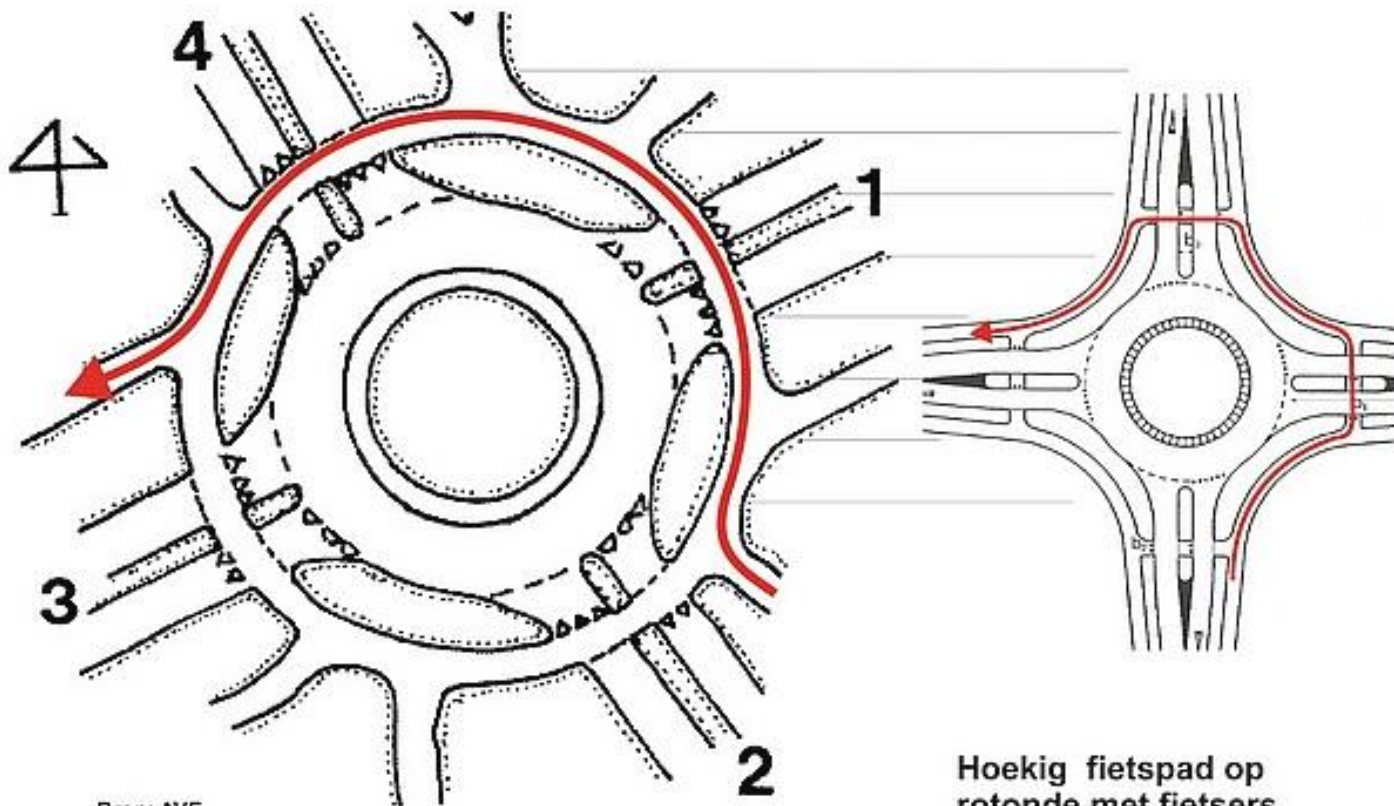
1. Eerste rotonde met fietspaden en voorrang fietsers

In de jaren 80 van de vorige eeuw werd de rotonde opnieuw uitgevonden. Het verkeer op de rotonde kreeg voorrang en de snelheid werd beperkt met krappe boogstralen. Aanvankelijk werden fietsers op deze rotondes nieuwe stijl uit de voorrang gehouden. Alleen als fietsers gebruik maakten van fietsstroken op de rijbaan profiteerden ze van de nieuwe voorrangregeling. De gemeente Enschede vond dat het fietsvriendelijker kon en ontwikkelde een variant met fietspaden *en* fietsers in de voorrang.

2. Cirkelvormig fietspad

FIETS BERAAD

Bron: AVE

**Cirkelvormig fietspad Knalhutteweg
met fietsers in de voorrang**

**Hoekig fietspad op
rotonde met fietsers
uit de voorrang**

Bron: CROW

Kenmerkend voor het Enschedese model is het cirkelvormig fietspad. De ruimte tussen fietspad en rijbaan is verhard. Deze vormgeving benadrukt dat het fietspad onderdeel uitmaakt van de rotonde. Het is daardoor voor weggebruikers vanzelfsprekend dat ook fietsers op de rotonde voorrang hebben op het verkeer dat de rotonde nadert. En dat automobilisten die de rotonde verlaten een afslaande beweging maken en dus vrije doorgang moeten verlenen aan de fietsers die de rotonde volgen.

3. Opstelruimte

De afstand tussen rijbaan en fietspad van de rotonde is 5 meter. Hierdoor ontstaat opstelruimte voor één auto. Naderende automobilisten kunnen in twee keer voorrang verlenen (eerst aan fietsers en daarna aan het autoverkeer) zonder dat ze het fietspad blokkeren. En automobilisten die de rotonde verlaten kunnen vrije doorgang verlenen aan de fietsers die rotonde volgen, zonder dat ze de rijbaan van de rotonde blokkeren.

4. Vormgevingsdetails

Het fietspad is uitgevoerd in rood asfalt en loopt volledig vlak door over de aansluitingen. De aansluitingen van de toeleidende fietspaden op het cirkelvormige fietspaden hebben kleine tegenbogen om de aansluitingen haaks te maken. Snor- en bromfietzers snijden echter vaak de bochten af, door over het trottoirpuntje te rijden. Overigens moeten bromfietzers sinds 1999 van de rijbaan gebruik maken. In tegenstelling tot de (latere) CROW-aanbevelingen zijn er geen zebrapaden toegepast. De verlichting bestaat uit vier lichtmasten met dubbele armaturen in de middengeleiders.

5. Intensiteiten en locatie

De rotonde ligt in een parkachtige omgeving binnen de kom, op een kruispunt van ruime gebiedsontsluitingswegen. Dagelijks maken ongeveer 15.000 motorvoertuigen en 2.500 fietsers gebruik van de rotonde. Redelijk wat verkeer, maar voor een enkelstrooksrotonde niet bijzonder druk.

6. Veiligheid

Vanwege het experimentele karakter zijn er in de eerste jaren verschillende onderzoeken naar de veiligheid uitgevoerd. Deze gaven een (zeer) positief beeld. Uit een onderzoek in 1996 bleek dat er in de eerste vier jaar geen enkel letselongeval is gebeurd. In die periode waren wel twee fietsers en één bromfietser betrokken bij ongevallen met alleen materiele schade (ums). Het betreft aanrijdingen door automobilisten die de rotonde naderden en geen voorrang verleenden. De twee fietsers reden illegaal tegen de richting in.